

ΟΛΟΙ ΕΧΟΥΜΕ ■ ΑΝΑΓΚΗ ΑΠΟ ΝΕΕΣ...

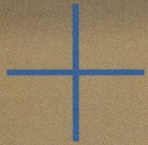
ΕΙΚΟΝΕΣ

ΤΟ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ
ΔΩΡΕΑΝ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ
10 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2004 > 137

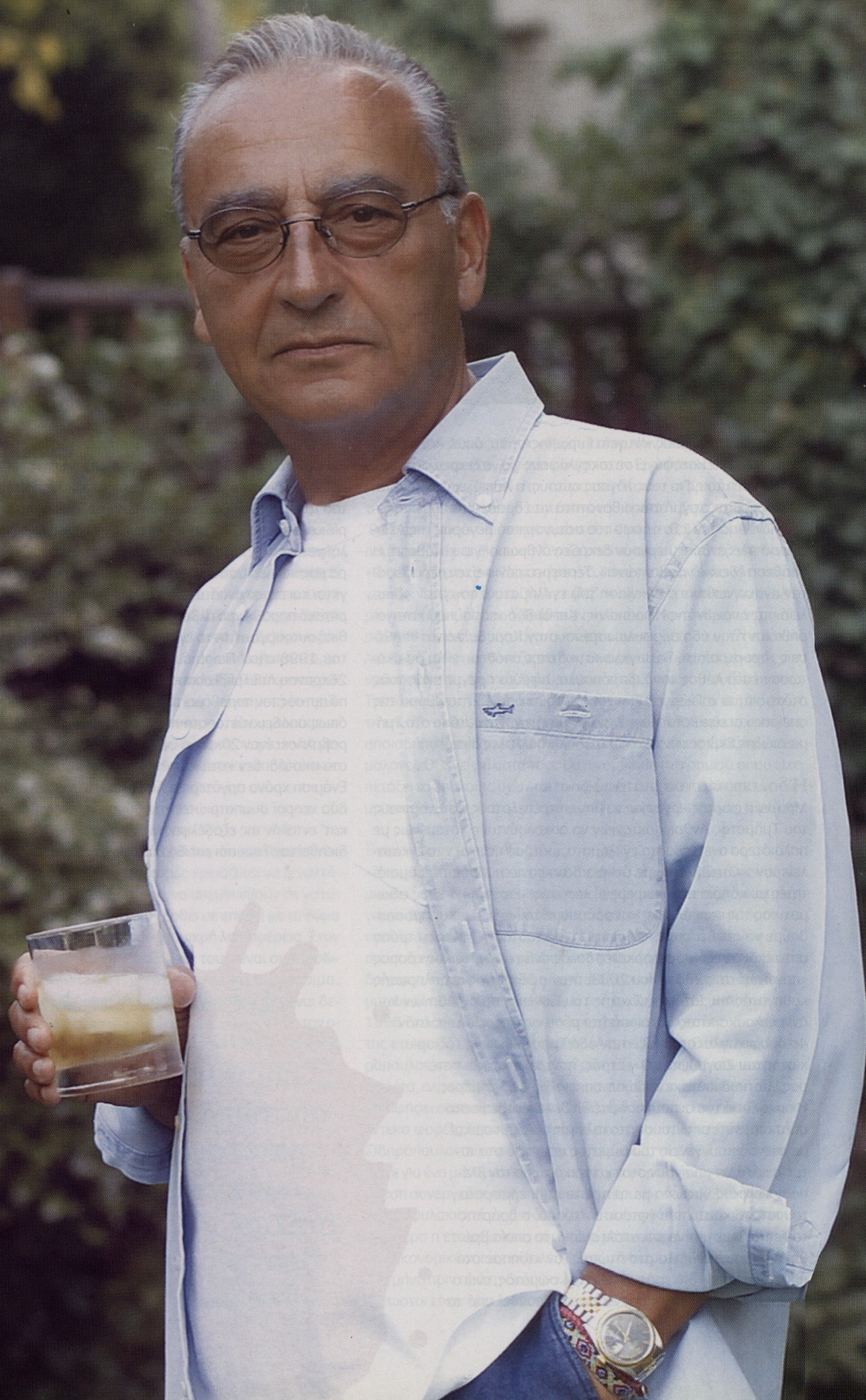
ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Μάκης Μάτσας

η «Ρολς Ρόις» της ελληνικής μουσικής βιομηχανίας ανοίγει το «καπό»

- > ΚΑΤΙ ΤΡΕΧΕΙ ΜΕ ΤΟΝ ΠΑΟΚ
- > 12 ΤΑΙΝΙΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ
ΝΑ ΧΑΣΕΤΕ ΑΥΤΗΝ ΤΗ ΣΕΖΟΝ
- > ΕΓΚΛΗΜΑ & ΤΙΜΩΡΙΑ
- > ΑΠΟΔΡΑΣΗ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ
- > ΔΙΔΩ ΣΩΤΗΡΙΟΥ
- > ΓΙΑΝΝΗΣ ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ
- > ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΘΑΥΜΑΤΑ
- > ΣΑΡΛΟΤ ΚΑΣΙΡΑΓΚΙ

ΜΑΚΗΣ ΜΑΤΣΑΣ

Η «ΡΟΛΣ ΡΟΪΣ»
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ
ΑΝΟΙΓΕΙ ΤΟ «ΚΑΠΟ»

Ο άνθρωπος που επηρέασε όσο κανένας άλλος τη δισκογραφία, λύνει σιωπή δέκα χρόνων, μιλώντας στον Νίκο Φρονιμόπουλο αποκλειστικά για τις «Εικόνες».

PHOTOS: ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΜΥΡΙΛΛΑΣ, ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΜΑΚΗ ΜΑΤΣΑ

Πολλοί τον χαρακτηρίζουν ως γκουρού της δισκογραφίας. Ο Μίκης Θεοδωράκης στο βιβλίο του «Star System» τον θεωρεί ως τον υπεύθυνο για τη δημιουργία του σταρ σίστεμ στην Ελλάδα. Ανακάλυψε και στήριξε την καριέρα των καλλιτεχνών που σημάδεψαν την ελληνική δισκογραφία, όπως του Γιώργου Νταλάρα, της Χαρούλας Αλεξίου, του Γιάννη Πάριου, του Βασίλη Παπακωνσταντίνου, του Μάνου Λοΐζου, του Σταύρου Κουγιουμτζή και πολλών άλλων. Αλλά και η Μαρινέλλα, η Άννα Βίση και πρόσφατα η Δέσποινα Βανδή μαζί του ξεκίνησαν την καριέρα τους και μαζί του πέρασαν τα πρώτα δημιουργικά χρόνια της πορείας τους.

Δεν υπάρχει σημαντικός Έλληνας καλλιτέχνης, εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων, που να μη συνεργάστηκε κατ' αποκλειστικότητα για μεγάλα χρονικά διαστήματα με τον Μάκη Μάτσα. Για 15 χρόνια από τη θέση του προέδρου της Ομοσπονδίας Φωνογραφικής Βιομηχανίας πρόσφερε πάρα πολλά στον κλάδο. Σήμερα είναι επίτιμος πρόεδρος της. Ο ίδιος, άνθρωπος χαμηλών τόνων, αποφεύγει τη δημοσιότητα και τις συνεντεύξεις. Ο δημιουργός της «Μίνως Μάτσας & Υιός» κάνει την εξαίρεση που επιβεβαιώνει τον κανόνα σε μια συζήτηση - ποταμό.

«Εικόνες»: Κύριε Μάτσα, ποια είναι η μεγαλύτερη διαφορά του καλλιτέχνη από τον άνθρωπο που αναλαμβάνει να πουλήσει την τέχνη του καλλιτέχνη;

Μάκης Μάτσας: Πριν σας απαντήσω για τις διαφορές θα ήθελα να σας μιλήσω για τις ομοιότητες που πρέπει να έχουν. Πρώτα απ' όλα θα πρέπει και οι δύο να έχουν ταλέντο και δεύτερον να έχουν την ίδια ευαισθησία, ώστε ο ένας να μπορεί να μιλάει στην ψυχή του άλλου. Ως προς τις διαφορές: το πνεύμα και η φαντασία του καλλιτέχνη πρέπει να είναι αδέσμευτα και απείθαρχα, ενώ του παραγωγού πάντα πειθαρχημένα. Ο καλλιτέχνης μπορεί να μην έχει ιδιαίτερη γνώση, γιατί η φαντασία είναι πιο σημαντική από τη γνώση, ενώ για τον παραγωγό αυτό θα ήταν ασυγχώρητο λάθος. Ο καλλιτέχνης έχει το δικαίωμα να μην ελέγχει τα νούμερα, ο παραγωγός του όμως ποτέ. (γελάει)

Ο άνθρωπος που αναλαμβάνει αυτό το έργο χρειάζεται λένε να έχει ταλέντο;

Είναι εγωιστικό να το λέω εγώ, αλλά το μόνο που χρειάζεται είναι ταλέντο και μόνο ταλέντο. Δηλαδή διορατικότητα και όσφρηση.>

>Να μπορεί να δει αυτό που κανείς άλλος δεν μπορεί να διακρίνει και να έχει την ικανότητα να μυρίζει το άρωμα της επιτυχίας που κανείς άλλος δεν έχει τη δύναμη να το αισθανθεί. Όταν π.χ. άκουσα για πρώτη φορά τη Χαρούλα Αλεξίου, μπόρεσα να προβλέψω αυτό που άλλοι συνάδελφοί μου πριν από μένα δεν είχαν καταφέρει να δουν. Το ίδιο συνέβη με τον Γιώργο Νταλάρα, τον Γιάννη Πάριο, πρόσφατα με τον Γιάννη Πλούταρχο, τη Δέσποινα Βανδή και τόσους άλλους. Αλλά για να ανατρέξω λίγο και στην ιστορία της οικογένειάς. Αν ο Μίνως Μάτσας, ο πατέρας μου, δεν είχε ταλέντο, ασφαλώς δεν θα υπήρχε ο Μάρκος Βαμβακάρης, γιατί εάν την ώρα που ο Μίνως Μάτσας έβαζε τον άγνωστο εκδορέα με τη βραχνή φωνή στο στούντιο υπέκυπτε στον μεγάλο μαέστρο της εποχής Νίκο Χατζηποστόλου, ο οποίος τον απειλούσε ότι αν ο Βαμβακάρης ηχογραφούσε τα αισχρά του τραγούδια εκείνος θα έφρευγε, είναι βέβαιο ότι ο Βαμβακάρης δεν θα υπήρχε, θα τον είχε απορρίψει οριστικά και η δεύτερη από τις δύο μοναδικές εταιρείες της εποχής. Ετσι θα είχαμε χάσει ένα ολόκληρο κεφάλαιο της ελληνικής μουσικής, με απρόβλεπτες ιστορικές συνέπειες.

Εκτός από τον Βαμβακάρη ο πατέρας σας είχε φέρει και τον Τσιτσάνη;

Βεβαίως. Μαζί με τον Σπύρο Περιστέρη, ο οποίος ήταν ο καλλιτεχνικός διευθυντής. Τον είχαν φέρει από τα Τρίκαλα παιδί, αρχικά σαν οργανοπαίκτη, για να εξελιχθεί στη συνέχεια στον μέγα Τσιτσάνη.

Εσείς πότε μπαίνετε στο επαγγελματικό σκηνικό της οικογένειάς;

Ξεκινώ με κοντά παντελόνια και παρακολου-

θώ από μακριά τα δρώμενα, έχοντας στο μυαλό μου να γίνω γιατρός. Εκείνη την εποχή όμως, ο πατέρας μου, ηχογραφώντας το «Μικρό καφεενεδάκι» του Νίκου Γιάκοβλεφ με τη Μαίρη Λω, παθαίνει ένα βαρύ έμφραγμα μέσα στο στούντιο. Το γεγονός αυτό άλλαξε τις σκέψεις περί Ιατρικής και αναγκαστικά σπούδασα Οικονομικά.

Κατά κάποιον τρόπο πάντως γίνετε γιατρός. Γιατρός της ψυχής των ακροατών.

Θα σας έλεγα περισσότερο των καλλιτεχνών. Το μάθημα της ψυχολογίας με γοήτευσε από τα πρώτα μου χρόνια. Διάβασα πολύ και αυτό με βοήθησε στη δουλειά μου. Μπόρεσα να επικοινωνήσω καλύτερα με τους ευαίσθητους και ιδιαίτερους ανθρώπους του καλλιτεχνικού μας σιναιφιού και να μιλήσω μαζί τους ουσιαστικά. Κοντά μου ένωσαν αγάπη και σιγουριά.

Πότε αναλάβατε ενεργό δράση;

Ημουν 22 ετών. Ξεκίνησα με 100 λίρες δανεικά, τις 50 τις έχω ακόμα για ενθύμιο, με τον πατέρα μου καταβεβλημένο από την ασθένειά του, τους συνεταιρούς του να μην ενδιαφέρονται πλέον και με ένα χρέος πάνω από δύο εκατομμύρια στο εργοστάσιο «Columbia», που είχε σταματήσει πλέον να μας παραδίδει δίσκους. Ετσι ξεκίνησε η «Μίνως Μάτσας & Υιός» και εγώ μαζί της, γεμάτος όνειρα, φιλοδοξίες, πάθος για να σώσω αυτήν τη δουλειά αλλά και το βαρύ φορτίο ενός χρέους δύο εκατομμυρίων, το οποίο ξεπλήρωσα μέχρι δεκάρας. (χαμογελάει)

Γιατί χαμογελάτε;

Γιατί το 1961 με δύο εκατομμύρια δραχμές αγόραζες τη μισή Σταδίου.

Οι πιο πολλοί σήμερα, και μάλιστα χωρίς

τα δύο εκατομμύρια, προσπαθούν με ύψια και με δόντια να «αγοράσουν» ένα «κοπεδάκι φήμης». Λέτε τελικά αυτή να είναι η κυριότερη τροφή της εποχής μας

Εάν εννοείτε το κυνήγι της φήμης για τη φήμη, της δόξας για τη δόξα, αυτό αποτελεσματικώς τροφή ενός ανούσιου εγωισμού αι μιας διάθεσης για εύκολο πλουτισμό. Τις περισσότερες φορές ο κυνηγός αυτής της δόξας είναι καταδικασμένος να τη χάσει άοξα, μένοντας μόνο με την πίκρα του χαμέου ονειρίου που χτίστηκε και γκρεμίστηκε μια νύχτα. Στις ημέρες μας τα ΜΜΕ, και ιδιαίτερα η τηλεόραση, προσφέρουν απλώς τη «δόξα της ημέρας», τρέφοντας κανατρέφοντας είδωλα χωρίς αντίκρισμα.

Αν γυρνούσατε πίσω τον χρόνο στην ιδική σας ηλικία και επιστρέφατε εδώ, τα φέρνατε σίγουρα μαζί σας;

Πώς να σας απαντήσω σε μια τόσο υποέτιμη ερώτηση, αφού ο χρόνος -αν και μεγάλος δάσκαλος- δεν γυρίζει ποτέ πίσω και το ειρότερο σκοτώνει και τους μαθητές του.

Η επιτυχία, λένε, ζητάει την επόμενη επιτυχία. Αυτό συνεχίζει να σας αγχώνει;

Ευτυχώς ναι. Θεωρώ ότι το άγχος της επόμενης επιτυχίας είναι εποικοδομητικό και χαίρομαι πραγματικά. Εξάλλου αν το εργαλείο είναι εύκολο σύντομα να νιώσεις τη μοναξιά της αποτυχίας. Η επιτυχία προσφέρει πάντα παρέα και εγώ δεν θέλω να νιώθω μόνος. Είμαι σίγουρος ότι καιεις νιώθετε το ίδιο, μια που η δισκογραφία η δημοσιογραφία έχουν πολλά κοινά χαρακτηριστικά, είναι περίπου βίοι παράλληλοι.

Ο,τι αντέχει στον χρόνο έχει αξία;

Η αντοχή στον χρόνο θεωρώ ότι είναι >

[01]

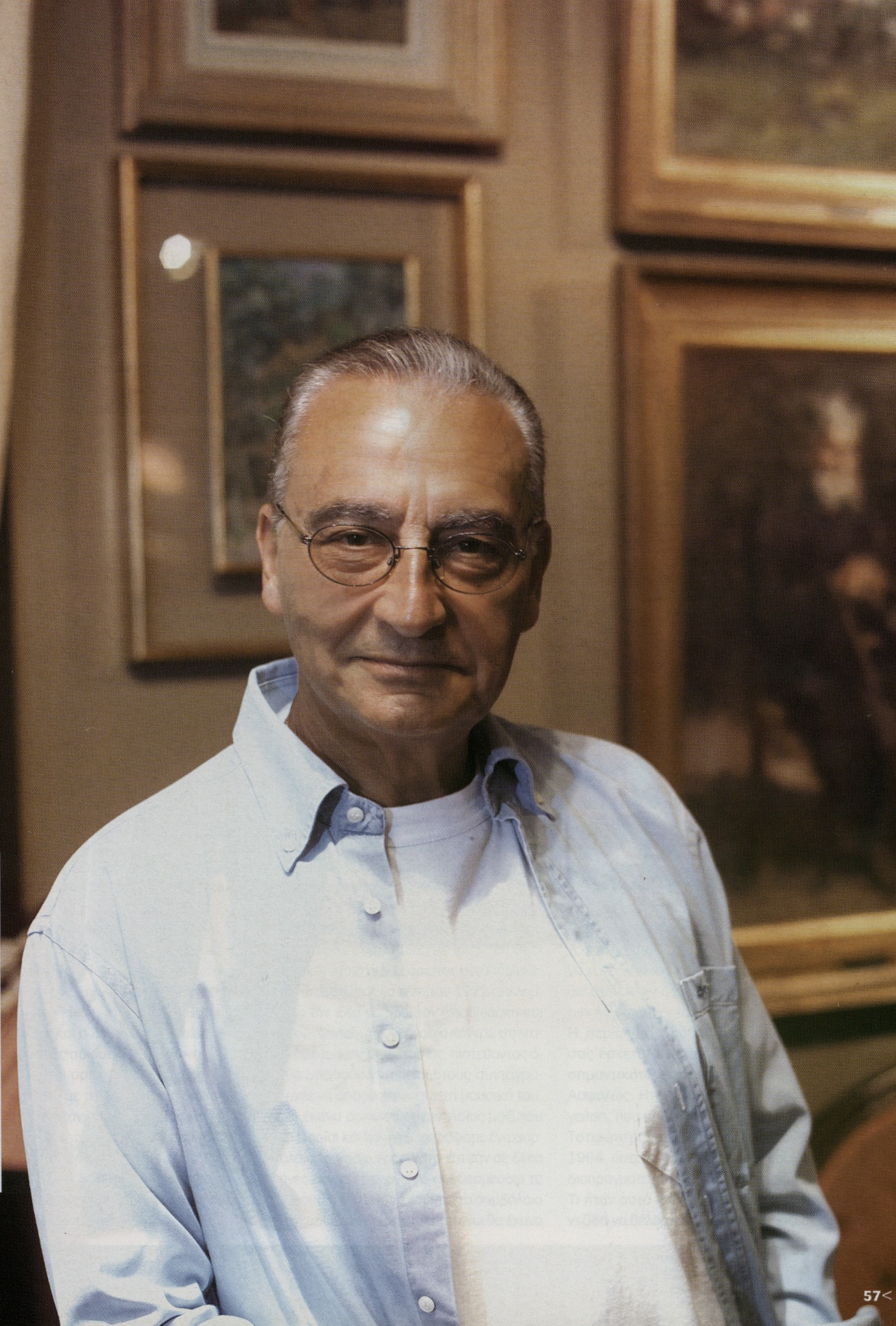

[02]

[03]

[01] 1973. Καθιέρωση του θεσμού απονομής χρυσού δίσκου. Πρώτη απονομή για το έργο «Μικρά Ασία». Μ. Μάτσας, Γ. Νταλάρας, Φ. Γερμανός κι Πυθαγόρας. [02] 2002. Στην επετειακή δεξίωση του καθηρικού ναού της Αγίας Σοφίας στο Λος Αντζελες. Τομ Χανκς, Ρίτα Ουίλσον, Μάκης Μάτσας και Μίνως Μάτσας που είχε συνθέσει και τον ύμνο ενάρξεως της τελετής. [03] 1963. Σπάνια φωτογραφία με τον Μάνο Χατζιδάκι. Μαζί η Ρούλα Μτσα.

WWW.NIKOS-CHRYSIKAKIS.NET

>συνισταμένη όλων των παραγόντων που δημιουργούν μια αξία, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι κάθε τι που αντέχει στον χρόνο αποτελεί αξία. «Το Χαμόγελο της Τζοκόβτα» του Μάνου Χατζιδάκι π.χ. είναι ένα γεγονός. Επί σαράντα χρόνια βρίσκεται ανάμεσα στα μουσικά έργα της επικαιρότητας, αντέχει στον χρόνο, παράγει πολιτισμό, κατά συνέπεια έχει αξία. Δεν μπορούμε, όμως, να πούμε το ίδιο για γεγονότα τα οποία μπορεί να αντέχουν στον χρόνο αλλά από την αρνητική τους πλευρά.

Νιώσατε ποτέ φόβο στη ζωή σας;

Οποιος πει ότι δεν φοβήθηκε στη ζωή του, σίγουρα λέει ψέματα.

Η άνεση και η επιτυχία συνήθως σκοτώνουν το όνειρο. Εσείς, αλήθεια, πώς γλιτώνετε τα όνειρά σας;

Εγώ προσωπικά θα υποστηρίξω ακριβώς το αντίθετο. Η άνεση και η επιτυχία όχι μόνο δεν σκότωσαν το όνειρό μου, αλλά αντιθέτως το συντήρησαν και το έθρεψαν. Αν θεωρείτε ότι στη ζωή μου κάτι έχω πετύχει, μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι η επιτυχία βασίστηκε στο όνειρο. Και όταν αυτό πραγματοποιήθηκε, αυτή η ίδια η επιτυχία γέννησε και ανέθρεψε το επόμενο. Δεν σταματάω ούτε στιγμή να ονειρεύομαι, γιατί πιστεύω ότι αυτό που μπορείς να ονειρευτείς, μπορείς και να το πραγματοποιήσεις.

Ο κόσμος λέει πολλά, όμως εσείς πώς μετράτε την επιτυχία;

Επειδή στη ζωή δεν υπάρχει τίποτα πιο εύκολο από το να αποτύχεις, γι' αυτό πιστεύω ότι η επιτυχία στη ζωή δεν είναι καθόλου τυχαία υπόθεση. Θέλει πειθαρχημένη φαντασία, ρεαλισμό, αρχιτεκτονημένη σκέψη, διαίσθηση και πολλή, πολλή, πολλή δουλειά.

Είχαμε μείνει στο 1961. Ποιους τραγουδιστές είχε τότε η εταιρεία;

Οι περισσότεροι είχαν φύγει. Άλλοι είχαν πάει στην «Columbia» στον Λαμπρόπουλο και άλλοι στον Αλέκο Πατσιφά, που πριν από μερικά χρόνια είχε δημιουργήσει τη «Fidelity». Οι μόνοι που είχαν μείνει ήταν ο Βαγγέλης Περπινιάδης και ο Σπύρος Ζαγοραΐος.

Και με αυτούς αρχίσατε τον αγώνα...

Ακριβώς. Ετσι άρχισε ένας αγώνας χωρίς προηγούμενο με τον Γολιάθ της δισκογραφίας που λεγόταν Λαμπρόπουλος και το μεγάλο κάστρο της «Columbia», που έμοιαζε πραγματικά απόρθητο.

Είναι γνωστή η δημιουργική σας πορεία, αλλά επιγραμματικά πείτε μας πώς εξελίχθηκαν τα πράγματα;

Η δεκαετία 1960-'70 είναι η δεκαετία της ανασυγκρότησης. Κατόρθωσα να αποσπάσω από την «Columbia» πολλούς αξιόλογους καλλιτέχνες, όπως τον Απόστολο Καλδάρα, τον Κώστα Βίρβο, τον Δερβενιώτη και βέβαια τον Στέλιο Καζαντζή, που ήταν μόνος του τότε μια μικρή εταιρεία. Ετσι η «Μίνως Μάτσας & Υιός» ξαναμπήκε στον χάρτη της δισκογραφίας, καταλαμβάνοντας την τρίτη θέση μετά την «Columbia» και τη «Philips». Τη δεύτερη δεκαετία, 1970-'80, δημιούργησα τη γενιά του Γιώργου Νταλάρα, της Χάρης Αλεξίου, του Γιάννη Πάριου, του Τόλη Βοσκόπουλου, του Μάνου Λοϊζου, του Σταύρου Κουγιουμτζή, της Άννας Βίσηπ και πολλών άλλων, με σημαντική στιγμή την αποκλειστική συνεργασία μου με τον Μίκη Θεοδωράκη αμέσως μετά την πτώση της δικτατορίας. Ετσι η εταιρεία καταλαμβάνει τη δεύτερη θέση στην ελληνική δισκογραφία.

Πότε γίνεστε η πρώτη εταιρεία;

Την τρίτη δεκαετία, 1980-'90, η «Μίνως Μάτσας & Υιός» καταλαμβάνει την πρώτη θέση, υπογράφει συμβόλαιο αποκλειστικής συνεργασίας με τον Θάνο Μικρούτσικο, δημιουργεί νέους καλλιτέχνες και δέχεται πλέον την πρόταση της προαιωνίας αντιπάλου και ανταγωνίστριας «Columbia», που πλέον ονομάζεται EMI, για συνεταιρισμό και συνεργασία. Η συνεργασία αυτή ολοκληρώνεται τον Οκτώβριο του 1990, η εταιρεία μετονομάζεται σε «Minos-EMI» και εγώ αναλαμβάνω τα καθήκοντα του προέδρου και γενικού διευθυντή του γκρουπ. Η εταιρεία ήταν ήδη πρώτη στον χώρο, θέση που κρατάει μέχρι σήμερα.

Μέσα από την τόσο σημαντική πορεία σας, μιλήστε μας για κορυφαίες στιγμές που σας έρχονται στο μυαλό.

Τι να πρωτοθυμηθώ... (χαμογελάει). Σίγουρα δεν μπορώ να ξεχάσω την υπογραφή του πρώτου μου συμβολαίου με τον Μίκη Θεοδωράκη, όταν ήταν εξόριστος στο Παρίσι επί χούντας. Προς τα τέλη του 1972 συλλαμβάνω την ιδέα να βρω τον Θεοδωράκη και να του προτείνω συνεργασία κόντρα στην απαγόρευση της δικτατορίας, πιστεύοντας ότι θα μπορούσα να πείσω τους συνταγματάρχες να αποδεσμεύσουν τη μουσική του. Ετσι έκανα αρκετές συναντήσεις μαζί του στο Παρίσι και τελικά υπογράψαμε ένα συμβόλαιο το οποίο προέβλεπε ότι εάν σε δέκα μήνες δεν κατάφερα να αποδεσμεύσω τα τραγούδια του από τη χούντα, το συμβόλαιο θα ακυρωνόταν αυτόματα και εγώ θα έκανα

την προκαταβολή. Για μένα ο Μίκης εκείνη τη στιγμή ήταν ένα άπιαστο επαγγελματικό όνειρο. Να απελευθερώσω τη μουσική και τα τραγούδια του από τη χούντα. Ο Μίκης υπογράφοντας μου έδωσε και ένα καινούριο του έργο, «Τα Λιανοτράγουδα», που άρχισα να ηχογραφώ στην Αθήνα κρυφά με τον Γιώργο Νταλάρα και την Άννα Βίσηπ, που τότε έκανε την πρώτη της εμφάνιση. Είχα μια διαίσθηση ότι θα τα κατάφερα, χωρίς βέβαια να έχω τίποτα απολύτως στα χέρια μου.

Σωστή η διαίσθηση... (χαμογελάει)

Σωστή, γιατί πριν καλά καλά αρχίσω να φροντίζω για την αβέβαιη αποδέσμευση των τραγουδιών του Μίκη από τους συνταγματάρχες, έπεσε η χούντα και έτσι βρέθηκα με το συμβόλαιο σε πλήρη ισχύ και έναν καινούριο δίσκο έτοιμο να κυκλοφορήσει. Βέβαια το συμβόλαιο Θεοδωράκη είχε και άλλες παρενέργειες. Οι άνθρωποι της «Columbia», βλέποντας πως έχασαν τον Μίκη μέσα από τα χέρια τους, μου κήρυξαν ανελέπτο πόλεμο. Δεν μου παρέδιδαν δίσκους, τότε με τη δικαιολογία ότι κάλασε η μήτρα και τότε ότι τους είχε τελειώσει η πρώτη ύλη. Οι άνθρωποι είχαν αποφασίσει να με κλείσουν. Θυμάμαι διευθυντής τότε ήταν κάποιος Άγγλος ονόματι Μπόξερ. Πάνω σ' ένα ομηρικό μας καβγά του είχα πει: «Εσύ θα είσαι η αιτία να χάσει η «Columbia» το μονοπώλιο και να κλείσει».

Δηλαδή ο Μίκης Θεοδωράκης ήταν η αιτία να φτιάξετε δικό σας εργοστάσιο.

Ακριβώς. Βλέπετε και εδώ ο Μίκης λειτούργησε ανατρεπτικά και κατά των ξένων μονοπωλίων! Αυτό είναι κάτι που δεν έτυχε ποτέ να του το πω και είμαι βέβαιος ότι θα το διασκέδαζε πολύ. Το εργοστάσιο το φτιάξαμε με τον Αιμίλιο Ζαν και τον Πέτρο Ζαν Μαρίνο, με τους οποίους συνδέθηκα τα επόμενα χρόνια με μια ανεξίτηλη φιλία ζωής. Το εργοστάσιο της «Columbia» από τότε άρχισε να χάνει έδαφος και, όπως το είχα υποσχεθεί στον Άλαν Βόξερ, έκλεισε με απόφαση των Άγγλων ιδιοκτητών του το 1991.

Η περίφημη υπόθεση Καζαντζή δεν σας έρχεται στο μυαλό σαν μια από τις σημαντικότερες στιγμές;

Ασφαλώς. Ήταν μια σχέση με γλυκόπικρη γεύση, που κράτησε 20 ολόκληρα χρόνια. Το πρώτο μας συμβόλαιο το υπογράψαμε το 1964, ύστερα από δύο χρόνια κουβέντας, διαπραγματεύσεων και παρέας μαζί του.

Τι ήταν αυτό που έκανε τον Στέλιο Καζαντζή να θέλει να συνεργαστεί μαζί σας;>

[01]

[02]

[03]

[04]

[01] 1964. Κόβοντας την τούρτα του γάμου, με τον Μίνω και τη Μαργαρίτα Μάτσα αριστερά και δεξιά των νεογύμων. [02] 1974. Ο Μάκης Μάτσας παραδίδει το πρώτο αντίτυπο του έργου «Λιανοτράγουδα» μετά την πτώση της δικτατορίας στον συνθέτη. Στο μέσο η μικρή τότε Μαργαρίτα Θεοδωράκη. [03] 1999. Φιλική συζήτηση με τον ζωγράφο Γιάννη Μόραλη. [04] 1979. Σε ώρα εργασίας στο στούντιο με τον Γιάννη Πουλόπουλο. [05] 1966. Αδημοσίευτη φωτογραφία με τον πατέρα του Μίνω. [06] 2004. Πρώτη δημόσια εμφάνιση της Μαργαρίτας Μάτσα ως Διευθύνουσας Συμβούλου μαζί με τον Γιώργο Χατζιδάκι με την ευκαιρία της επανέκδοσης του έργου «Το χαμόγελο της Τζοκόντας». [07] Υπηρετώντας την πατρίδα.

[05]

[06]

[07]

>Αφενός μεν η πάρα πολύ κακή σχέση του με τον Τάκη Λαμπρόπουλο της «Columbia» και αφετέρου η τελείως διαφορετική αντιμετώπιση που είχε από μένα. Ο Στέλιος ήταν εξαιρετικά ευαίσθητος άνθρωπος, με πολύ ταλαιπωρημένες παιδικές εμπειρίες που του άφησαν χαραγμένα τα σημάδια τους στην ψυχή του. Ηθελε, λοιπόν, μια ιδιαίτερη αντιμετώπιση. Υστερα από δύο χρόνια, λοιπόν, διαπραγματεύσεων, βρισκόμαστε στο γραφείο του δικηγόρου του ο Στέλιος, η Μαρινέλλα, εγώ και ο δικηγόρος μου και κάναμε την τελευταία ανάγνωση του συμβολαίου για να υπογράψουμε. Ταυτόχρονα θα υπογράφαμε και με τη Μαρινέλλα, στην οποία έβλεπα τις μεγάλες προοπτικές που είχε

μπροστά της. Ξαφνικά χτυπάει το κουδούνι του γραφείου και καλούν τον Στέλιο να βγει έξω, όπου τον ζητάει ο σιχουργός και παράγοντας της εποχής Χρίστος Κολοκοτρώνης. Αφού είχαν περάσει καμιά δεκαριά λεπτά, η Μαρινέλλα κατευθύνεται προς την εξώπορτα για να δει τι συμβαίνει και σε λίγο ακούμε έντονες φωνές και βλέπουμε τη Μαρινέλλα να τραβάει τον Στέλιο από το μπράτσο και να φωνάζει: «Εγώ, Στέλιο, φοράω παντελόνια, θα κάτσουμε εδώ και θα υπογράψουμε με τους ανθρώπους». Τι είχε συμβεί; Οι άνθρωποι της «Columbia» είχαν στείλει τον Κολοκοτρώνη, έστω και τελευταία στιγμή, να τον πείσει να μην υπογράψει!

Πόσα χρόνια κράτησε η καλή συνεργασία; Τα τρία πρώτα χρόνια κύλησαν υπέροχα. Στη συνέχεια ο Στέλιος θέλησε να ανοίξει δική του εταιρεία δίσκων και να κάνει και δικό του εργοστάσιο. Εφερε μηχανήματα από την Ιταλία και τα εγκατέστησε στο Κιάτο. Εναν χρόνο αργότερα, βλέποντας ότι τα σχέδιά του ήταν εκτός πραγματικότητας, μας προτείνει να αγοράσουμε όλα τα μηχανήματα, να του πληρώσουμε όλα τα έξοδα που είχε κάνει μέχρι στιγμής και να υπογράψουμε καινούριο συμβόλαιο. Τα μηχανήματα ήταν σχεδόν άχρηστα, παρ' όλα αυτά δεχτήκαμε την πρόταση και φτάσαμε πια στην ημέρα της υπογραφής. Στις τέσσερις ταξημεράματα θυμάμαι είχαμε μονογράψει όλα τα συμβόλαια. Κανένας δεν άντεχε, όμως, να τα καθαρογράψει και δώσαμε ραντεβού για την επομένη. Την επομένη, όμως, ο Στέλιος είχε αλλάξει γνώμη. Επειτα από μέρες μάθαμε ότι υπογράψε συμβόλαιο στη «Philips», όπου ηχογράφησε τρεις δίσκους. Καταλαβαίνετε βέβαια τι επακολούθησε. Εξώδικα και δικαστήρια με τη «Philips» και τον Στέλιο. Ολα, βέβαια, τα κερδίσαμε και έτσι μετά δύο χρόνια ξαναρχίζει μια νέα συνεργασία με σημαία και των δυο μας το «Περασμένα Ξεχασμένα». Ετσι φτάνουμε το 1975 όπου ηχογραφούμε τη μεγαλύτερη επιτυχία του Στέλιου, το περίφημο «Υπάρχω». Στον χρόνο επάνω ο Στέλιος αποφασίζει να πάει στην Αμερική. Ηθελε να ασχοληθεί επαγγελματικά με την αλιεία. Σύντομα, όμως, καταλαβαίνει ότι δεν μπορεί να ζήσει εκεί και επιστρέφει. Του ζητώ να τραγουδήσει, αλλά εκείνος προβάλλει διάφορες απαιτήσεις, που κανένας σώφρων άνθρωπος δεν θα μπορούσε να δεχτεί. Στην ουσία δεν ήθελε να τραγουδήσει. Από και και πέρα αρχίζει μια δεκαετία απραξίας και διαμάχης. Μου ζητά-

ει να λύσω τη σύμβασή μας. Εγώ φυσικά αρνούμαι, μέχρι που ο Τρίτσης τη λύνει μ' έναν νόμο-φωτογραφία, ο οποίος βέβαια καταργήθηκε μετά δύο χρόνια.

Ο οποίος νόμος; Ο οποίος νόμος προέβλεπε ότι αν μια σύμβαση παραμείνει ανενεργός πέραν της τριετίας, λύνεται αυτομάτως. Βέβαια μετά τη λύση ο Στέλιος ηχογράφησε έναν δίσκο από τους τέσσερις που χρωστούσε. Αυτός ήταν και ο τελευταίος.

Εγινε επιτυχία; Οχι, γιατί ύστερα από τόσα χρόνια ο Στέλιος δεν είχε προσαρμοστεί στις εξελίξεις της θεματολογίας του τραγουδιού.

Πώς νιώσατε με την παρέμβαση Τρίτση; Ανακούφιση, λύτρωση. Ηθελα να τελειώνω με αυτήν την ιστορία, η οποία με είχε ταλαιπωρήσει ψυχικά αφάνταστα. Με είχε κουράσει όσο τίποτα άλλο. Δεν μπορούσα, όμως, να παραδώσω τα όπλα λύνοντας τη σύμβαση όπως ζητούσε ο Στέλιος. Ολα αυτά τα χρόνια ο Στέλιος με τις συνεντεύξεις του αλλά και με την υποστήριξη ορισμένων φίλων του δημοσιογράφων, οι οποίοι -χωρίς να γνωρίζουν την ουσία- τον υποστήριζαν συναισθηματικά φορτισμένοι, μου είχε παραμορφώσει τη δημόσια εικόνα μου, με είχε εμφανίσει σαν τον άνθρωπο με τα τρία μάτια. Ποτέ μου, όμως, δεν του βάσπηξα κακία, γιατί πάντα πίστευα ότι ο ίδιος ποτέ δεν είχε κατορθώσει να ξεπεράσει τις ανασφάλειες και το αίσθημα καταδίκης που του είχαν φορτώσει τα παιδικά του χρόνια.

Ηταν κάποιος άνθρωπος που υπήρξε δάσκαλος για σας;

Δάσκαλος ήταν ο πατέρας μου. Παρακολουθώντας στο στούντιο πώς δούλευε έμαθα πάρα πολλά πράγματα. Εμαθα ότι η επιτυχία κρέμεται σε μια πολύ μικρή λεπτομέρεια, την οποία όμως πρέπει να έχεις την ικανότητα για να τη συλλάβεις, για να την αξιοποιήσεις. Ενα παράδειγμα: μετά την Κατοχή υπάρχει μια έξαρση φυματίωσης, βγαίνουν λοιπόν πολλά τραγούδια με θέμα τον «φυματικό». Είμαι στο studio και ηχογραφεί ο Τάκης Μπίνης. Οπως πάει να τραγουδήσει, βήχει και κάνει νόημα στον ηχολόγητη να σταματήσει. Ο πατέρας μου, βέβαια, το μόνο που δεν έκανε ήταν να διακόψει την ηχογράφηση. Όταν κυκλοφόρησε ο «Φυματικός» με αυτό το βηχαλάκι του Μπίνη, χάλασε κόσμος!

Μεγαλύτερη σημασία στη ζωή έχει το πόσο μεταδοτικός είναι ο δάσκαλος ή το >

“ Πιστεύω ότι η επιτυχία στη ζωή δεν είναι καθόλου τυχαία υπόθεση. Θέλει πειθαρχημένη φαντασία, ρεαλισμό, αρχιτεκτονημένη σκέψη, διαίσθηση και πολλή, πολλή, πολλή δουλειά. ”

>πόσο διαθέσιμος είναι ο μαθητής;

Το πόσο «σφουγγάρι» είναι ο μαθητής.

Πείτε μου ειλικρινά, στην Ελλάδα σήμερα διακρίνετε περισσότερους καλούς μαθητές ή περισσότερους καλούς δασκάλους;

Στην Ελλάδα διακρίνω εκατοντάδες ειδήμονες και επαίοντες, που θέλουν να το παίξουν δάσκαλοι. Καθημερινά βλέπω στα τηλεοπτικά παράθυρα και όχι μόνο, διάσημους άσημους, οι οποίοι έχουν καταληφθεί από το σύνδρομο της πολυγνωσίας. Οι κορώνες όλων αυτών των φιλοσοφούντων κυριολεκτικά μας έχουν κουράσει. Πιστεύω, λοιπόν, ότι ακόμα και η ελάχιστη σεμνότητα έχει χαθεί και ο καθένας απ' αυτούς νομίζει ότι είναι ο παντογνώστης δάσκαλός μας.

Αν μπορούσαμε να βλέπουμε ύστερα από 100, από 200 χρόνια τι λέτε θα έμενε ζωντανό απ' όλα αυτά που υπάρχουν γύρω μας σ' αυτήν τη χώρα;

Το μόνο σίγουρο είναι ο πολιτισμός των προγόνων μας. Σίγουρα θα έμενε ο Παρθενώνας, η Ακρόπολη, οι Δελφοί, η Βεργίνα. Για τη στέγη του Καλατράβα δεν είμαι σίγουρος.

Η φυσική κατάσταση των ανθρώπων είναι λέτε η δημοκρατία ή η ζούγκλα;

Παρ' ότι η δημοκρατία είναι το καλύτερο πολίτευμα που έχει εφευρεθεί μέχρι σήμερα, δεν νομίζω ότι αυτές οι δύο καταστάσεις διαφέρουν πολύ μεταξύ τους. Κάπου είχα διαβάσει ότι η δημοκρατία είναι μια ζούγκλα, μόνο που διοικείται από το κλουβί των μαϊμούδων.

Αυτά που διαβάζουμε, αυτά που μαθαίνουμε ή αυτά που βιώνουμε έχουν, λέτε, μεγαλύτερη σημασία στη ζωή;

Θεωρώ ότι και τα τρία είναι εξίσου σημαντικά και αποτελούν το υπόβαθρο που θα στηρίξει έναν σημερινό άνθρωπο. Κανένα όμως απ' αυτά ή και όλα μαζί δεν είναι ικανά να λειτουργήσουν αποτελεσματικά, αν δεν υπάρχει η σωστή προσωπικότητα του ανθρώπου που τα κουβαλάει.

Υπάρχει ένα όνειρο που κουβαλήσατε στη ζωή σας και γκρεμίστηκε;

Δεν θέλω να είμαι ακάριστος με τη ζωή. Ο,τι ονειρεύτηκα πραγματοποιήθηκε, εκτός από την Ιατρική.

Υπήρξαν στιγμές που αμφιβάλλατε για τον εαυτό σας, για τον Μάκη, για τον Μάτσα;

Μα αμφιβάλλατε; Οποιοσ δεν θέτει τον εαυτό του κάτω από την αμφισβήτησή του, θα πρέπει να είναι ή ανόητος ή να πάσχει από ανίατη εγωπάθεια. Ευτυχώς από αυτά τουλάχιστον δεν υποφέρω.

Εχετε άγχος με τον χρόνο;

Ναι, αισθάνομαι ότι ο χρόνος τρέχει και αυτό με αγχώνει, αφού είναι βέβαιο ότι το ταξίδι στον χρόνο είναι ένας μονόδρομος χωρίς μέλλον. Με αγχώνει όμως εποικοδομητικά.

Πείτε μου έναν άνθρωπο με χιούμορ που γνωρίσατε στη ζωή σας;

Είχα την τύχη να γνωρίσω και να γίνουμε πολύ στενοί φίλοι με τον άνθρωπο που θεωρώ ότι είναι ο πρύτανης του χιούμορ στην Ελλάδα. Μιλώ για τον Γιάννη ΚΥΡ.

Αν διαλέγατε ένα άλλο μυαλό να κλέψετε, ποιανού θα κλέβατε;

Όπως σας είπα, ήθελα να γίνω γιατρός. Μια που δεν τα κατάφερα θα 'θελα να κλέψω ένα δυνατό μυαλό της Ιατρικής. Ας πούμε του Ιπποκράτη (γέλια).

Προσεύχεστε καμιά φορά;

Αυτό είναι ένα πάρα πολύ μεγάλο θέμα, αλλά θα προτιμήσω να σας απαντήσω απλουστευοντάς το. Ναι. Προσεύχομαι και ζητώ από τον Θεό να φυλάει την οικογένειά μου και όσους μας αγαπάνε.

Σας απογοήτευσε ποτέ η φιλία;

Αρκετές φορές. Παρ' όλα αυτά προτιμώ να έχω φίλους που δεν αξίζουν τη φιλία μου, παρά εχθρούς που αξίζουν το μίσος μου.

Υπάρχουν σήμερα κάποιοι φίλοι με τους οποίους να τηλεφωνήστε καθημερινά;

Οχι. Η καθημερινότητα σκοτώνει αυτές τις χαρές και λυπάμαι γι' αυτό.

Η ζωή αξίζει, λέτε, για την ευκολία της ή για τη δυσκολία της;

Όταν ξεκίνησα την καριέρα μου, ρωτούσα πολλές φορές τον εαυτό μου τι προτιμάει. Να κερδίσω ένα λαχείο και να λύσω όλα μου τα προβλήματα της ζωής ή να πετύχω αυτό που ξεκίνησα. Διάλεξα το δεύτερο.

Πάρα πολλοί από τον χώρο σας σάς θυμούνται να κάνετε τα πάντα. Να ακούτε νέες φωνές, να πηγαίνετε στο στούντιο, να οργανώνετε τις πωλήσεις, να καθοδηγείτε το μάρκετινγκ. Αυτό ισχύει μέχρι σήμερα;

Οχι. Τα τελευταία χρόνια ασχολούμαι με πιο επιτελικά θέματα, έχοντας αφήσει τα καθημερινά προβλήματα στους νεότερους.

Με τη Ρούλα, τη σύζυγό σας, πότε γνωριστήκατε;

Το 1963. Και αλήθεια, πότε αποφασίσατε ότι θα είναι η σύζυγός σας; (χαμογελάει)

Σε έναν χρόνο, το 1964 (χαμογελάει). Σύζυγος και μητέρα των παιδιών μου.

Πόσα παιδιά έχετε;

Τον Μίνω και τη Μαργαρίτα. Ο Μίνωσ α-

σκολήθηκε στην εταιρεία, αλλά τελικά τον κέρδισε η αντίπερα όχθη του ποταμού. Μετά τα Νομικά σπούδασε μουσική. Τον βοήθησα, γιατί με όλη την επαγγελματική μου αυστηρότητα πίστεψα στο ταλέντο του. Πήγε στο Ωδείο, συνέχισε στη Νέα Υόρκη στο Πανεπιστήμιο Julliard και σήμερα βρίσκεται στο Λος Άντζελες, όπου γράφει μουσική για τον κινηματογράφο.

Και η κόρη σας η Μαργαρίτα;

Η Μαργαρίτα ήταν το παιδί που άρχισε να εργάζεται στην εταιρεία από φοιτήτρια με το «έτσι θέλω». Κάθε τόσο μου έλεγε πως ήθελε να αρχίσει να εργάζεται. Εγώ όμως το ανέβαλλα, μέχρι που μια μέρα μπαίνω στο γραφείο της Ολγας Παυλάτου και βλέπω κοντά της ένα μικρό γραφειάκι και τη Μαργαρίτα να μου λέει: «Από χθες έπιασα δουλειά». Τελείωσε τα Νομικά, πήρε τα Masters Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Μάρκετινγκ στο Λονδίνο, εργάστηκε για αρκετά χρόνια ως δικηγόρος της εταιρείας και φέτος τον Μάιο με πρόταση της EMI Λονδίνου διευθύνει όλη την εταιρεία από τη θέση της διευθύνουσας συμβούλου.

Λένε ότι είστε ο πρώτος άνθρωπος της δισκογραφίας ο οποίος κατάφερε πολύ νωρίς να δει ουσιαστικά, την ανάγκη των εταιρικών συνεργασιών.

Ετσι είναι. Από τα τέλη της δεκαετίας του '80 προέβλεψα την ανάγκη της δημιουργίας μεγάλων επιχειρηματικών μονάδων. Προέβλεψα την παγκοσμιοποίηση με όλα της τα συνεπακόλουθα. Εγώ ήμουν η πρώτη εταιρεία στην Ελλάδα, αλλά βασιζόμουν μόνο στο ελληνικό ρεπερτόριο, ενώ το διεθνές ρεπερτόριό μου ήταν σχεδόν ανύπαρκτο. Την εποχή εκείνη η EMI, ο Γολιάθ των νεανικών μου χρόνων, βρισκόταν σε πολύ δύσκολη θέση. Είχε τεράστια προβλήματα διοίκησης, είχε χάσει τους περισσότερους Έλληνες καλλιτέχνες, ενώ διατηρούσε τη δυναμικότητά της στο διεθνές ρεπερτόριο. Ετσι, λοιπόν, όταν μου πρότειναν να συνεταιριστούμε και να αναλάβω τη διεύθυνση όλου του γκρουπ, το δέχτηκα, γιατί ήμουν βέβαιος ότι η συνεργία των δύο δυνάμεων θα δημιουργούσε μια εταιρεία με τεράστιες προοπτικές. Ετσι γεννήθηκε η Minos-EMI.

Ηταν δύσκολη η ιστορία αυτής της διαπραγμάτευσης;
Καθόλου. Εμένα οι άνθρωποι της EMI με ήξεραν, αφού ήμουν πελάτης τους τόσα χρόνια. Και εγώ πάλι ήξερα και τα καλά και τα κακά τους. Δεν είχαμε δυσκολίες γνωριμίας.>

>Όταν πήρα την τελική απόφαση, πιστέψτε με δεν χρειάστηκε περισσότερο από ένα απόγευμα στις Κάνες για να συμφωνήσουμε στις βασικές αρχές.

Πώς νιώθατε μετά τη συμφωνία;

Για μένα ήταν μια καινούρια, αλλά ωραία, μεγάλη πρόκληση. Βέβαια είχα μπει σε έναν καινούριο για μένα χώρο λειτουργίας μιας πολυεθνικής εταιρείας αλλά αυτό είχε τη δική του γοητεία.

Αν είχατε τώρα τη δυνατότητα να κερδίσετε λίγα εικοσιτετράωρα δραπέτευσης από τη ζωή που κάνετε, πού θα πηγαίνατε;

Όσο και να σας φαίνεται πεζό και χωρίς φαντασία, θα πρέπει να σας πω ότι τουλάχιστον αυτή τη στιγμή που μιλάμε δεν έχω καμία διάθεση να δραπέτεύω για πουθενά. Νιώθω πολύ άνετα με τη ζωή που κάνω. Αύριο ίσως αλλάξω γνώμη.

Πότε πιστεύετε ότι άλλαξε το σκηνικό της νυχτερινής ζωής;

Από τις αρχές της δεκαετίας του '90 πιστεύω ότι το σκηνικό αλλάζει. Είναι πολύποίκιλο, πιο φανταχτερό, το τραγούδι πλαισιώνεται από πολλά φώτα, χορευτικά, σόου. Αναπτύσσονται οι μουσικές σκηνές.

Αυτό ως Μάκη Μάτσα σας ενοχλεί;

Δεν μπορώ να πω ότι με ενοχλεί. Σήμερα πάντως είναι δύσκολο ο άνθρωπος που βλέπει δύο φορές την ημέρα τηλεόραση και έχει εκατό κανάλια στη διάθεσή του, όπου βλέπει τα πάντα φωταγωγημένα, πολύχρωμα, λαμπερά, να πάει να αντιμετωπίσει μια μουσική σκηνή, φτωχή και ταπεινή όπως ήταν παλιότερα. Τα πράγματα έχουν διαφοροποιηθεί, αλλά πάντως δεν έχουν αλλάξει ριζικά.

Κατά τη γνώμη σας, σήμερα υπάρχει περισσότερος χώρος για όλους;

Δεν υπάρχει αμφιβολία. Υπάρχουν τα μεγάλα λαμπερά μαγαζιά που φιλοξενούν καλλιτέχνες όπως η Άννα Βίση, ο Σάκης Ρουβάς, η Δέσποινα Βανδή, τελευταία η Πέγκυ Ζήνα κ.λπ. Υπάρχει, όμως, και θα συνεχίσει να υπάρχει και η άλλη πλευρά του φεγγαριού. Πέρυσι η Χαρούλα Αλεξίου με τον Γιάννη Κότσιρα χάλασαν κόσμο πάνω σε μια σεμνή μουσική σκηνή. Ο Πλούταρχος είναι τρία χρόνια συνεχώς γεμάτος και είναι μόνος του σε ένα μάλλον λιτό περιβάλλον και λειτουργεί θαυμάσια. Δεν μιλάω, βέβαια, για τον Γιώργο Νταλάρα, που απ' τα πρώτα του κιόλας χρόνια εγκατέλειψε τα μεγάλα μαγαζιά. Συμπερασματικά θα πρέπει να πούμε ότι υπάρχει χώρος για όλους και ότι, ενώ η δισκογραφία περνάει τη μεγαλύτερη κρίση

της ιστορίας της, η νυχτερινή ζωή -παρ' ότι τρέφεται με τα τραγούδια και τους ανθρώπους που δημιουργεί η δισκογραφία- δεν φαίνεται να συμμερίζεται αυτήν την κρίση.

Κύριε Μάτσα, πείτε μας ειλικρινά τις προβλέψεις σας. Μιλήσατε πριν για κρίση. Όλοι θα ήθελαν να διαβάσουν ποια είναι τα αίτια αυτής της κρίσης και πώς ένας από τους «πολιτικούς μηχανικούς» του οικοδομήματος «δισκογραφία» αντιμετωπίζει τα σενάρια που μιλούν μέχρι και για κατεδάφισή του.

Η κρίση οφείλεται κατά τη γνώμη μου σε τρεις βασικούς παράγοντες. Πρώτος παράγοντας η γνωστή «μαύρη πειρατεία των δρόμων», η οποία μαζί με την πειρατεία του Internet και την «κατ' οίκον» πειρατεία αποτελούν για τη δισκογραφία μια τραγική αιμορραγία με απώλεια πωλήσεων εκατομμυρίων CDs τον χρόνο σε παγκόσμια κλίμακα. Ο δεύτερος παράγοντας είναι η ανεξέλεγκτη αναμετάδοση δωρεάν μουσικής μέσω της πληθώρας ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών, αλλά και η απόκτηση δωρεάν CDs μέσω προσφορών άλλων προϊόντων. Αυτό το «τζάμπα» έχει προκαλέσει μια τέτοια υποβάθμιση και έναν τέτοιο ευτελισμό της αξίας της μουσικής και των φορέων της στη συνείδηση του κόσμου, ώστε ο καταναλωτής δύσκολα πλέον αισθάνεται την ανάγκη να πληρώσει για να τα αποκτήσει και όταν αγοράζει ένα CD αισθάνεται ότι το αγοράζει ακριβά. Οι ευθύνες βέβαια της δισκογραφίας γι' αυτόν τον ευτελισμό είναι τεράστιες. Ενώ θα έπρεπε η δισκογραφία να φροντίζει να περιορίζει την ανεξέλεγκτη και χωρίς μέτρο αναμετάδοση μουσικής, φροντίζει για το αντίθετο. Ετσι η αλόγιστη προβολή μιας επιτυχίας κάνει τον ακροατή να την «μπουχτίσει» πριν καν αισθανθεί την ανάγκη να την αγοράσει. Για τους δωρεάν βέβαια δίσκους (που τελικά δεν είναι δωρεάν), εκεί νομίζω ότι η δισκογραφία πλέκει το σκοινί για να κρεμάσει τον εαυτό της. Ο τρίτος παράγοντας είναι το μοίρασμα της πίτας ψυχαγωγίας σε πολλά ακόμα καινούρια μέσα. Ενώ κάποτε υπήρχαν ο δίσκος, το βιβλίο, το θέατρο και ο κινηματογράφος, σήμερα η τηλεόραση, το βίντεο, τα videogames, το Internet, η κινητή τηλεφωνία με τα σχετικά παιχνίδια και τα άλλα παράγωγα μείωσαν δραστικά τον διαθέσιμο χρόνο για μια ενσυνείδητη ακρόαση ενός καλού δίσκου. Η ακρόαση της μουσικής γίνεται ως επί το πλείστον ευκαιριακά, επιπόλαια και συνήθως

παράλληλα με μια άλλη ενασχόλησή μας. Αυτός είναι και ένας από τους βασικούς λόγους που η κατανάλωση μουσικής πλέον έχει στραφεί σε τραγουδιστικό υλικό εύκολο, εύπεπτο, με απλό στίχο και μουσική και χωρίς κανέναν προβληματισμό. Αποτέλεσμα όλων των παραπάνω παραμέτρων είναι το ποσοτικό και ποιοτικό έλλειμμα που εμφανίζει σήμερα η δισκογραφία.

Πώς αντιμετωπίζεται αυτή η κρίση;

Με περιστολή δαπανών και σωστή διαχείριση. Με αυστηρότερη επιλογή του τραγουδιστικού υλικού. Με πολύ αυστηρότερα κριτήρια στην επιλογή των νέων φωνών, στις οποίες η δισκογραφία πρόκειται να επενδύσει. Με την ψηφιοποίηση όλου του >

“
«Εν οίδα ότι ουδέν οίδα». Σας το καταέ-
τω ύστερα από 40
χρόνια πείρας και
καθημερινής αγωνίας.
Ποτέ δεν μπορεί κα-
νείς να είναι απόλυτα
σίγουρος για την επι-
τυχία ή την αποτυχία
ενός τραγουδιού.”

[01] 2003. Παρουσίαση του έργου «Μαζί» με τον Γιώργο Νταλάρα και τη Μαρινέλλα. [02] 1997. Με τη Δέσποινα Βανδή στην απονομή του πρώτου χρυσού δίσκου. [03] 2004. Πρώτη συνεργασία της Χαρούλας Αλεξίου μετά από 10 χρόνια απουσίας από την εταιρεία. [04] 2001. Με τον Χασέ Καρέρα. [05] 1998. Στούντιο Odeon. Ηχογράφηση του CD με ποιήματα του Αντώνη Σαμαράκη. Λευτέρης Παπαδόπουλος, Θάνος Μικρούτσικος, Αντώνης Σαμαράκης, Μάκης Μάτσα και Λάκης Λαζόπουλος. [06] 2002. Με τον Γρηγόρη Μπιθικώτση. [07] 2001. Πρώτο ρεκόρ πωλήσεων του Γιάννη Πλούταρχου με 150.000. [08] 2001. Με τον Αλέκο Φασσιάνο, τη Σμαργάδα Καρύδη και τον Σταύρο Ξαρχάκο. [09] 1985. Στην πρώτη ακρόαση της παγκόσμιας επιτυχίας «Κόκκινο Γαρύφαλλο». Μάκης Μάτσα, Νίκος Ιγνατιάδης, ο μικρός τότε Μίνως Μάτσα και ο Γιάννης Πάριος. [10] 2002. Από την πρώτη συνεργασία με τον Γιάννη Κότσιρα. Μαζί τους το Ζεύγος Πλέσσα. [11] 1985. Σε μια εγκάρδια συνάντηση με τον Στράτο Διονυσίου. [12] 1994. Τιμητική βραδιά στην Αλίκη Βουγιουκλάκη και τον Δημήτρη Παπαμιχαήλ για την προσφορά τους στην ελληνική δισκογραφία. [13] 1995. Με τον Σλάβο Ροστρόποβιτς και τον τότε υπουργό Πολιτισμού Θάνο Μικρούτσικο.

>ρεπερτορίου, ώστε να είναι δυνατή η ψηφιακή πώλησή του μέσω Internet σε χαμηλές τιμές. Αυτά είναι τα άμεσα μέτρα, τα οποία πιστεύω ότι όλες οι εταιρείες άρχισαν ήδη να εφαρμόζουν σε παγκόσμια κλίμακα. Πέραν, όμως, αυτών η EMI έχει ετοιμάσει, και φαντάζομαι και οι άλλες εταιρείες, μια ολόκληρη στρατηγική για να εφαρμόσει όταν και αν χρειαστεί.

Πώς μπορούμε να αντισταθούμε στην κακογουσιά του «αυτά θέλει ο κόσμος»;

Όπως αντιστάθηκε η δισκογραφία τις δεκαετίες του '60, του '70 ακόμα και του '80. Τότε που η δισκογραφία μπορούσε να επιβάλει τις απόψεις της και να οδηγήσει το τραγούδι εκεί που έπρεπε, τότε που κατόρθωσε να οδηγήσει τον κόσμο να τραγουδάει Σεφέρη και Ελύτη. Να ακούει και να εμπνέεται με τον Μίκη Θεοδωράκη, τον Μάνο Χατζιδάκι, τον Μάνο Λοΐζο, τον Θάνο Μικρούτσικο, τον Διονύση Σαββόπουλο, τον Σταύρο Ξαρχάκο, τον Δήμο Μούτση και τόσους άλλους. Τότε δεν λέγαμε αυτά θέλει ο κόσμος, αλλά αυτά πρέπει να δώσουμε στον κόσμο. Σήμερα, βέβαια, αυτό είναι πολύ δύσκολο για τους λόγους που σας ανέπτυξα παραπάνω.

Καθημερινά κολυμπάμε σε μια «θάλασσα» από φράσεις. Πείτε μου μερικές από αυτές που κάνουν τη μεγάλη «θάλασσα» ενδιαφέρουσα για σας;

Εγώ θα προτιμήσω να σας πω μερικές φράσεις που με εξοργίζουν όπως: «Αφήστε με να ολοκληρώσω», «Μα μη με διακόπτετε» και πολλά άλλα τέτοια.

Σε μια κοινωνία με υψηλό βιοτικό επίπεδο έχει θέση η επανάσταση;

Κατά το «Δύσκολο καιροί για πρίγκιπες» θα

σας απαντήσω με το «Δύσκολο καιροί για επαναστάσεις», τουλάχιστον για τις δικές μας κοινωνίες. Ποιος ευκαιρεί για τέτοια.

Θα σας πω μερικά ονόματα: Καζαντζίδης, Μαρινέλλα, Θεοδωράκης, Λοΐζος, Κουγιουμτζής, Παπαδόπουλος, Πάριος, Νταλάρας, Αλεξίου, Διονυσίου, Βοσκόπουλος, Μητροπάνος, Παπακωνσταντίνου, Φαραντούρη, Κανελλίδου, Διαμάντη, Βίση, Καρράς, Βανδή, Πυξ-Λαξ, Σφακιανάκης, Πλούταρχος, Τερζής, Κότσιρας. Ο Ρέμος σάς ξέφυγε. (γελάει)

Παρ' ότι εγώ τον προέτρεψα να ξανακατέβει στην Αθήνα, όταν τον συνάντησα στη Θεσσαλονίκη, τελικά έμεινε στη Sony γιατί είχε ένα παλαιότερο ανενεργό συμβόλαιο. Όταν οι άνθρωποι της εταιρείας του έμαθαν τις συζητήσεις μας μαζί του, έπεσαν όλοι επάνω του και τελικά τον κέρδισαν.

Για σας τι είναι ο καλός τραγουδιστής;

Αν σας πω για μένα τι σημαίνει καλός τραγουδιστής, υπάρχει περίπτωση να στεναχωρήσω πολλούς, γι' αυτό προτιμώ να μην απαντήσω. Ειλικρινά το λέω.

Στη φωνή ενός τραγουδιστή κατοικεί η ψυχή του ή και κάτι ακόμη;

Στη φωνή πρέπει να κατοικούν τα πάντα. Και η ψυχή του και το μυαλό του και η εξυπνάδα του και η «μαγκιά του».

Πιστεύετε ότι ο καλλιτέχνης σήμερα μπορεί να γίνει επαγγελματίας και να παραμείνει καλλιτέχνης;

Μα ο καλλιτέχνης οφείλει να είναι επαγγελματίας, αλλιώς σήμερα δεν μπορεί να επιβιώσει και σαφώς το ένα στηρίζει το άλλο.

Ποιος είναι ο πιο ταλαντούχος άνθρωπος που γνωρίσατε στη ζωή σας;

Ευτυχώς γνώρισα πολλούς ταλαντούχους ανθρώπους στη ζωή μου, γιατί διαφορετικά θα είχα αποτύχει. (γελάει)

Ποια είναι η πρώτη φράση που θα γράφατε σ' ένα αυτοβιογραφικό βιβλίο στο κεφάλαιο: «Ελληνικό Τραγούδι»;

«Εν οίδα ότι ουδέν οίδα». Σας το καταθέτω ύστερα από 40 χρόνια πείρας, δουλειάς και καθημερινής αγωνίας. Ποτέ δεν μπορεί κανείς να είναι απόλυτα σίγουρος για την επιτυχία ή την αποτυχία ενός τραγουδιού.

Μετά από τόσα χρόνια δουλειάς, πώς φαντάζεστε τη ζωή σας από δω και πέρα;

Πάντως δεν τη φαντάζομαι σαν μόνιμη μπουντάσα στο Αιγαίο.

Τι είναι αυτό, δηλαδή, που θα θέλατε να κάνετε στο μέλλον;

Στα μελλοντικά μου σχέδια έχω τη δημιουργία ενός ιδρύματος με την επωνυμία «Μίνως Μάτσας», που σκοπός του θα είναι η ενίσχυση ταλέντων μουσικής και ζωγραφικής με υποτροφίες για σπουδές στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Εχετε να δώσετε συνέντευξη τουλάχιστον δέκα χρόνια. Γιατί τις αποφεύγετε;

Καθώς ξέρετε οι συνεντεύξεις για να είναι διαβαστερές πρέπει να διαθέτουν επιθετικότητα, προκλητικότητα, στοιχεία που από τη φύση μου -να πω ευτυχώς ή δυστυχώς;- δεν διαθέτω. Εξάλλου ο φίλος Γιώργος Βέλτσος είχε κάποτε πει ότι οι συνεντεύξεις είναι ανοιχτές επιστολές προς τους εχθρούς μας. Γιατί, λοιπόν, να τους κουράζω;

Κύριε Μάτσα, ποιο είναι το πιο σωστό λάθος που κάνατε στη ζωή σας;

Οτι δεν έγινα γιατρός και αφιέρωσα τη ζωή μου στη δισκογραφία. ☐

[01]

[02]

[03]

[01] 1987. Μιά σπάνια, αδημοσίευτη μέχρι σήμερα, φωτογραφία με τον Στέλιο Καζαντζίδη στην τελευταία τους συνεργασία. [02] 2004. Με τον συντάκτη των «Εικόνων» Νίκο Φρονιμόπουλο στον κήπο του σπιτιού του. [03] 1999. Με τον Διευθυντή του μουσείου Μπενάκη, Αγγελο Δεληβοριά και τον Ακαδημαϊκό, καθηγητή Κωνσταντίνο Δεσποτόπουλο.